

Til lovforslag nr. L 73. Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 9. december 1992

Betænkning

over

Forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til kommunikationsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

FAEM og Kanal 2,
Forbrugerrådet,
Fællesrådet for Elektroniske Medier,
Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund og
Stig Hartvig Nielsen, Randers.

Der er af kommunikationsministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et mindretal (Socialistisk Folkepartis og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) havde gerne set, at der samtidig med vedtagelsen af nærværende lovforslag var gennemført en generel lovrevision, der havde givet ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer bedre økonomiske muligheder for at eksistere. Lokale radio- og tv-stationer er et værdifuldt element i formidlingen af folkelig kultur på græsrodsniveau.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de af kommunikationsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) beklager, at det ved behandlingen af det foreliggende

lovforslag ikke har været muligt at få medtaget bestemmelser om en udvidet klageadgang vedrørende programvirksomheden i radio og TV. Siden Radiorådet blev nedlagt, har landets lyttere og seere savnet de muligheder, der lå heri. Dette afspejler sig i savnet af en offentlig debat om programmerne i disse stærke medier, hvad enten det drejer sig om Danmarks Radio eller TV 2. Det er fortsat Centrum-Demokraternes klare opfattelse, at der er et behov, som partiet må konstatere forbliver udækket. Centrum-Demokraterne vil dog stemme for lovforslaget med de af kommunikationsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 3-4 og 6-10 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de under nr. 2 og 5 stillede ændringsforslag.

SF havde ønsket en klarere præcision af reglerne om reklamer i satellit-tv i forhold til reglerne for TV 2. Derudover er reglerne for reklamer i tekst-tv ikke præcise nok. SF har stillet en række præciserende ændringsforslag for at rette op på dette, men forudsæ, at der under alle omstændigheder kan blive tale om at revidere loven igen efter en overgangsperiode på et par år. Med disse bemærkninger stemmer SF for lovforslaget.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil dog

stemme for de af kommunikationsministeren stillede ændringsforslag.

Det er Fremskridtspartiets opfattelse, at det danske marked for tv og radio skal have langt friere forhold end i dag. Frihed er den bedste gødning – også for lokalradio og lokal-tv. Denne lovændring giver nok nogle få liberaliseringer på kabel-tv og andre småområder. De store problemer gøres der dog ikke noget ved – tværtimod fastfryses situationen nok en gang.

Danmark skal ikke have restriktive reklame-regler for tv og radio, når der i andre medier (trykte medier, biografier m.v.) må reklameres for de pågældende varegrupper. I det hele taget skal der være frihed til at reklamere for alt, hvad det er lovligt at sælge. De skrappe danske reklameregler betyder, at mange millioner af reklamekroner går forbi Danmark. Det er dog ikke sådan, at danske tv-seere og radiolyttere derved går glip af annoncerne. Annoncerne bliver blot bragt på stationer, hvis hjemsted i udlandet m.v. gør, at reklamerne kan tilflyde danske forbrugere. Resultatet er derfor ingen »beskyttelse« af de danske forbrugere, men alene, at man hindrer en god millionomsætning på dansk jord og med dansk arbejdskraft.

De restriktive regler vedrørende udøvelse af lokalradiovirksomhed er fortsat til gene for mange lokalradioer. Partierne bag lovforslaget og i endnu højere grad kommunikationsministeren og embedsmændene har et helt klart ærinde, når bestemmelserne skal udformes. Man ønsker at lægge låg på særlig succesfulde lokalradioer og deres virksomhed. Den type politisering og smagstyranni tager Fremskridtspartiet kraftigt afstand fra. Lovbestemmelser skal have almen gyldighed og ikke have til formål at straffe dem, man ikke sympatiserer med af andre grunde.

Loven vil givet blive liberaliseret igen om kort tid, efterhånden som døden breder sig blandt lokalradioerne. Kun det frie marked, hvor lytterne uhindret bestemmer, hvem der skal overleve, er en holdbar langsigtet løsning. Det er den løsning, Fremskridtspartiet anbefaler. Den løsning kommer også, ikke denne gang, men ad åre. Trist, at så mange skal falde bort på den lange, trange vej mod friheden!

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF):

Til § 65

1) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Reklamer i tekst-tv skal udgøre selvstændige hele sider, der fremgår af indholdsfortegnelsen, og må ikke hænge sammen med andre informationssider. Bestemmelserne i stk. 1, nr. 2, gælder også reklamer i tekst-tv.«

Til § 66

Af *kommunikationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF):

2) *Stk. 1* affattes således:

»For reklamer udsendt af indehaveren af en tilladelse til fjernsynsvirksomhed ved hjælp af satellit gælder følgende, jf. dog stk. 2:

- 1) Reklamer må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem udsendelserne.
- 2) Der må ikke reklameres for lægemidler, øl, vin, spiritus eller tobak. Der må endvidere ikke reklameres for økonomiske interessegrupper samt religiøse og politiske anskuelser.
- 3) Reklamer må højst udgøre 10 pct. af den enkelte tilladelseshavers daglige sendetid.«

Af et *mindretal* (SF):

3) *Stk. 1* affattes således:

»For reklamer udsendt af indehaveren af en tilladelse til fjernsynsvirksomhed ved hjælp af satellit gælder samme regler som anført i § 65 for TV 2.«

4) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Reklamer i tekst-tv skal udgøre selvstændige hele sider, der fremgår af indholdsfortegnelsen, og må ikke hænge sammen med andre informationssider. Bestemmelserne i § 65, stk. 1, nr. 2, gælder også for reklamer i tekst-tv.«

Til § 67

Af *kommunikationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF):

5) Paragraffen affattes således:

»§ 67. For reklamer udsendt af indehaveren af en tilladelse til radiovirksomhed ved hjælp af satellit gælder følgende:

- 1) Reklamer må placeres overalt i sendefloden.

- 2) Der må ikke reklameres for lægemidler, øl, vin, spiritus eller tobak.
 3) Reklamer må højst udgøre 10 pct. af den enkelte tilladelsehavers daglige sendetid.«

Af et *mindretal* (SF):

6) *Nr. 1* affattes således:

- »1) Reklamer må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem udsendelserne.«

Til § 68

7) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Reklamer i tekst-tv skal udgøre selvstændige hele sider, der fremgår af indholdsfortegnelsen, og må ikke hænge sammen med andre informationssider.«

Til § 69

8) *Nr. 1* affattes således:

- »1) Reklamer må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem udsendelserne.«

Af *kommunikationsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 73

9) Efter stk. 3 indsættes som nye stykker:

»*Stk. 4.* Der må ikke udsendes programmer, hvortil der er ydet tilskud af fysiske eller juridiske personer, hvis hovedvirksomhed er at producere eller sælge alkoholholdige drikkevarer (øl, vin, spiritus og lignende produkter med et alkoholindhold på 2,25 pct. og derover), tobaksprodukter eller varer, der fortrinsvis benyttes i forbindelse med rygning, og lægemidler.

Stk. 5. Der må ikke udsendes programmer, hvortil der er ydet tilskud af arbejdsgiverorganisationer eller fagforeninger eller af politiske partier eller religiøse bevægelser. Dette gælder dog ikke for foretagender, der har tilladelse til radiovirksomhed ved hjælp af satellit eller kabelanlæg, jf. kapitel 5, eller lokal radiovirksomhed.

Stk. 6. Der må ikke udsendes nyheds- og aktualitetsprogrammer, hvortil der er ydet tilskud.

Stk. 7. Foretagender, der har tilladelse til radiovirksomhed efter kapitel 5, og lokale radio-

er kan dog udsende aktualitetsprogrammer, hvortil der er ydet tilskud.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 8.

Til § 76

10) *I stk. 2* ændres »§ 73, stk. 4« til: »§ 73, stk. 8«.

Bemærkninger

Til nr. 1, 4 og 7

Ideen i ændringsforslagene er, at reklamen skal indgå på linie med andre informationssider. Dermed tvinges annoncørerne til at gøre dem så interessante, at forbrugerne vil opsøge dem. Fra ITV's tekst-tv i England kendes tekst-tv-reklame, der er med i indholdsfortegnelsen, og som forbrugerne skal fremkalde på eget initiativ. De er ofte meget informative og bruges til at supplere anden reklame, således at annoncørerne ofte både i trykt reklame og i reklame-tv henviser til disse tekst-tv-sider, hvis forbrugerne ønsker yderligere information.

Ændringerne foreslås også for at hindre den type af tekst-tv-reklame, hvor f.eks. halvdelen af en side er reklamer for en halspastil og den anden halvdel en vejrudsigt.

Ændringerne sikrer, at reklamer i tekst-tv lever op til kravene for tv-reklame i øvrigt.

Til nr. 2, 5, 9 og 10

Ændringsforslagene tilsigter at parallelisere reklamereglerne for satellit-tv med de regler, der gælder for TV 2 og lokal-tv, og reklamereglerne for satellitradio med dem, der gælder for lokal radio.

Som konsekvens heraf foreslås det, at lovtæksten på sponsoreringsområdet afspejler denne parallelitet.

Det følger af ændringsforslagene, at det bliver muligt at reklamere for økonomiske interessegrupper samt religiøse og politiske anskuelser i satellitradio. Det følger endvidere, at arbejdsgiverforeninger, fagforeninger, politiske partier og religiøse bevægelser vil kunne sponsorerer programmer i satellit- og kabel-radio. Det følger endelig, at aktualitetsprogrammer vil kunne sponsoreres i satellit- og kabelradio.

Til nr. 3, 6 og 8

Reglerne for reklamevirksomhed ved hjælp af satellit er en kopi af reglerne i tv-direktivet om tv over grænserne. Som bekendt må et EF-land ikke forhindre modtagelse af kanaler, der overholder disse regler, men et medlemsland må godt pålægge nationale kanaler strengere regler, sådan som det er tilfældet med TV 2.

Der er altså intet juridisk argument for via lovgivning at indføre et konkurrenceforvridende element, der samtidig sænker den bund, Folketinget tidligere har lagt for tv-reklamer i Danmark. Derimod er der kulturpolitiske argumenter, hensynet til seerne, til forbrugerne og til de trykte medier. Der bliver ikke flere reklamekroner, de tages fra aviserne.

Hanne Andersen (S) fmd. Birte Weiss (S) Søren Hansen (S) Qvist Jørgensen (S)

Peder Sass (S) Jimmy Stahr (S) Pernille Frahm (SF) Birthe Hansen (SF) Jette Pors (CD)

Agnete Laustsen (KF) Grethe Fenger Møller (KF) Helge Sander (V) nfmd.

Mariann Fischer Boel (V) Erik Larsen (V) Pia Kjærsgaard (FP) Ole Vig Jensen (RV)

Lysholm Christensen (KRF)